

100 let ČSČK a ČČK VI.

Tímto dílem již uzavíráme seriál věnovaný uplynulému století existence Československého a Českého červeného kříže

ČSČK po Listopadu

A nyní k polistopadovému období ČSČK. Do transformace v nezávislou národní společnost vstoupil po personálních změnách na konci roku 1989 plně mimořádnou celostátní konferencí ČSČK 6.–7. dubna 1990 v Praze. Konference kodifikovala v nových stanovách požadované změny postavení ČSČK – vyjadřovaly přihlášení se ČSČK k ideálům a základním principům Mezinárodního hnutí ČK a ČP, které byly do Stanov explicitně vloženy, a vytvořily tak předpoklad pro jeho transformaci v nových společenských podmínkách. Pro funkci nejvyššího představitele stanovy, shodně s mezinárodním územ, zavedly termín „prezident“ a byl do ní zvolen MUDr. RNDr. PhMr. Václav Burian, CSc., který ji zastával až do

ukončení existence ČSČK. Jeho volba byla symbolická – šlo o lékaře, který byl po desítky let činný v hygienické službě i v Červeném kříži, po roce 1968 nuceně opustil jak své pracoviště, tak i funkce, které v ČSČK zastával. Jeho volba tak symbolizovala snahu o odčinění křivd a návrat k původnímu apolitickému poslání ČSČK. Další významnou změnou organizace ČSČK bylo konstituování Mládeže ČSČK, jako samostatného a samosprávného hnutí v rámci ČSČK.

Důležitým aktem byla v únoru 1990 ratifikace obou Dodatkových protokolů k Ženevským úmluvám, které byly přijaty 8. června 1977. Kromě významu pro závazky československého státu i pro postavení ČSČK jako národní společnosti, které bylo Protokoly posíleno, šlo také o akt symbolický, kterým se Československo hlásilo k pokrokovým instrumentům mezinárodního humanitárního práva. Československo bylo při sjednává-

ní Protokolů na diplomatické konferenci 1974–77 velmi aktivní a oba protokoly podepsalo již 6. prosince 1978, Federální shromáždění ČSSR je schválilo rok na to, avšak k ratifikaci před Listopadem nedošlo. ČSČK však veřejnost s jejich obsahem seznamoval již před ratifikací.

Počínaje rokem 1990 se začal ČSČK potýkat s výrazným odlivem členů, a to zejména zdravotnických pracovníků, kteří do té doby byli v ČSČK organizováni ve vysoké míře – kolem 90 % zdravotníků z povolání bylo členy ČSČK! To sice velmi usnadňovalo získávání např. kvalifikovaných lektorů či odborné vedení zdravotnických činností, ale s ohledem na společenské výzvy, kterým po roce 1990 zdravotníci čelili – tedy především nutné zakládání soukromých praxí – to byl jeden z důvodů poklesu členské základny. Významně se také na jejím poklesu projevil odchod těch, kteří byli v ČSČK spíše z „nutnosti být organizován“ a když tento vnější tlak pominul, neměli již důvod v něm zůstat. V neposlední řadě to byly i ekonomické změny ve společnosti, počáteční menší pochopení některých zaměstnavatelů pro činnost ČSČK a podobně. Na druhou stranu tento pokles vedl k tomu, že členy ČSČK (a později ČČK) zůstávali ti, kteří byli takřkajíc „červenokřížáky“ z přesvědčení a od nichž se dala tedy očekávat i jiná aktivita než jen platba členských příspěvků.

5. března 1992 přijalo Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky současný zákon o Československém červeném kříži - zákon č. 126/1992 Sb., o ochraně znaku a názvu Červeného kříže a o Československém červeném kříži. Ve své první části zakotvuje závazky Československa na úseku ochrany znaku Červeného kříže, jak vyplývají z Ženevských úmluv na ochranu obětí válek. Zakazuje

První humanitární pomoc po Listopadu směřovala v zimě 1989/90 do Rumunska – přijeti naší skupiny ve škole v Sinteu

se zde jakékoli neoprávněné použití znaku Červeného kříže, ale i symbolů, které by jej napodobovaly. V druhé části zákon uznává existenci ČSČK jako jediné národní společnosti Červeného kříže v Československu, zakotvuje jeho úkoly, jak vyplývají z mezinárodně platných norem. Pro ČSČK měl tehdy význam § 6, kterým došlo k symbolické nápravě majetkových křivd, když bylo Československému červenému kříži vráceno celkem 21 nemovitostí, z toho 13 v ČR. Byly zde objekty pro ČSČK významné – např. Dětská odborná léčebna Charlotty G. Masarykové v Bukovanech či Ústav M. R. Štefánika v Martině – ale také objekty zcela bezcenné, v havarijním stavu. Šlo sice o velmi významné, avšak symbolické gesto státu, kterým uznal, že ČSČK byl po roce 1948 majetkově poškozen. Nešlo však o majetek, který by mohl být srovnatelný s hodnotou movitých i nemovitých věcí, o něž ČSČK přišel. V tehdejších poměrech bylo nemyšlitelné, aby byla ČSČK např. navrácena zdravotnická záchranná služba či aby byl pověřen úplným provozováním služby transfúzní, což by jej mohlo učinit opět ekonomicky nezávislým, jak tomu bylo před bezprostředně předcházející epochou československých dějin...

Český červený kříž

S ohledem výsledky jednání českých a slovenských politiků po volbách v roce 1992 začalo být jasné, že dojde k rozdělení československé federace na dva samostatné státy. Proces jednání o rozdělení státu přiměl i Československý červený kříž, aby se na rozdělení federace připravil. O rozdělení Československého červeného kříže, tedy přechodu práv a povinností federálních orgánů ČSČK na republikové orgány ČSČK, k poslednímu dni trvání Československa se rozhodlo na společném zasedání všech tří výborů ČSČK dne 7. listopadu 1992 v Mlynčcích na Slovensku. Do roku 1993 tak obě republikové organizace vstoupily již samostatně. Stanovy samostatné české organizace byly přijaty 5. června 1993 na ustavujícím sjezdu v Praze a kodifikovaly pro stávající organizaci ČSČK na území ČR – věříme, že již definitivní – název „Český červený kříž“. Do čela ČČK zvolil sjezd dosavadního předsedu Českého výboru ČSČK MUDr. Zdenko Vlka, CSc., který se tak stal prvním prezidentem ČČK (funkci zastával do roku 2005). Tento I. sjezd ČČK byl zároveň sjezdem posledním – ukončil pouťovou „tradici“ sjezdů, jako nejvyšších orgánů Červeného kříže u nás, a terminologij jsme se vrátili před

Únor a sjezd i ústřední výbor nahradilo Shromáždění delegátů ČČK.

Zmíňme se nyní velmi krátce o činnostech ČSČK a ČČK, jak jsou rozvíjeny od r. 1990 podnes. Kromě činností, které Červený kříž uskutečňoval již v předchozím období, se začaly objevovat i činnosti nové, resp. navazující na tradice ČSČK z doby před změnou jeho postavení začátkem 50. let.

Přijetí dárců krve prezidentem V. Havlem – duben 1996 (vlevo Z. Vlk)

Krátce po začátku roku 1990 byly z věznic propouštěny tisíce vězňů na základě amnestie prezidenta Václava Havla. ČSČK se zapojil do sociálně humanitární pomoci propouštěným. Do Československa v těchto letech také zamířil tok uprchlíků z Albánie, Rumunska a dalších balkánských zemí, věc do té doby neznámá. Zpočátku byla tato agenda přiřknuta ČSČK, který zřídil i své vlastní uprchlické tábory v Jablonečku, Rozvadově a v Jedlově.

V oblasti dárcovství krve ČSČK i ČČK nadále propaguje bezpříspěvkové dárcovství krve a jejích složek a morálně oceňuje tyto dárcy. Cílem je dát společnosti příklad hodný následování a přispět ke zvýšení společenské vážnosti těchto obětavých lidí. Pokračuje i tradice přijímání dárců krve na Hradě pražském. Dále dle místních podmínek spolupracujeme s transfúzními stanicemi, včetně např. spolupráce při zajišťování výjezdních odběrů apod. ČČK se rovněž účastní činnosti Národní transfúzní komise Ministerstva zdravotnictví.

Výuka první pomoci probíhala a probíhá v kurzech ČSČK a ČČK. Kvantitativně se však poklesl počet osob školených

na požadavek státu (zdravotnické družiny, příprava obyvatelstva k civilní obraně, dobrovolné sestry) a i autoškol dříve monopolně provozovaných Svazarmem. Naopak vzrostl zájem ze strany veřejnosti a později i firem a jiných institucí o dovednosti v oblasti první pomoci. Pokračuje i práce s mladými zdravotníky na školách. Ročně nyní kurzy první pomoci ČČK projde kolem 50 tisíc osob. Probíhají také

kvalifikační kurzy pro nelékařská zdravotnická povolání či pracovníky v sociálních službách. V posledním kvartále roku 2020 reagoval ČČK na potřebu pomocného zdravotnického personálu ve zdravotnických či sociálních zařízeních, která byla vyvolána epidemií covid-19 a vyškolil operativně přes dva tisíce dobrovolníků a 500 vojáků v základech ošetřovatelství, tedy v jakési „mikro dobrovolné sestry“.

Již od osmdesátých let z pověření Ministerstva zdravotnictví a dalších resortů ČČK vydává metodickou pomůcku pro výuku první pomoci laiků, nyní pod názvem Standardy první pomoci.

Systém Civilní obrany jako zvláštní organizace byl rozvolněn. Stát tak ztratil zájem o početné sbory Zdravotnických družin a přestal dotovat jejich výcvik. ČČK reagoval vytvořením nových struktur – tzv. Humanitárních jednotek ČČK. ČČK je rovněž další složkou Integrovaného záchranného systému poskytující pomoc na vyžádání. Z nejrozsáhlejších humanitárních aktivit můžeme uvést povodně na Moravě v r. 1997 a Čechách 2002. ČČK tehdy poskytoval okamžitou pomoc tisícům postiženým – evakuace, humanitární materiál apod. a po té pomoc následnou

– zejména při obnově obydlí či škol. Celkový objem v přepočtu na dnešní ceny činil 1,4 mld. Kč (pro zajímavost – režijní náklady ČČK činily jen 0,7 %). Nově se ČČK začal po roce 2000 věnovat psychosociální pomoci obětem různých mimořádných událostí a stal se členem Evropské sítě pro psychosociální pomoc.

Mezinárodní humanitární právo představuje soubor norem určujících chování bojujících stran v ozbrojených konfliktech a jeho rozvoj i monitorování jeho naplňování je stálým úkolem Červeného kříže. Mimořádný význam má ovšem také šíření znalostí jeho ustanovení jak mezi ozbrojenými silami, zdravotníky, příslušníky bezpečnostních sborů, tak mezi veřejností obecně. Důležitou roli hraje jeho šíření mezi mladými lidmi. Platí totiž, že neznalost práva znemožňuje jeho správnou aplikaci. ČČK je také členem meziresortní Národní skupiny pro implementaci MHP.

V oblasti poskytování zdravotní péče se vracíme k provozování zdravotnických zařízení. Již jsme uvedli dětskou léčebnu v Bukovanech. V několika okresech se podařilo zřídit i dopravní zdravotní službu. Rozsahu poskytované zdravotní péče z doby před jejím zestátněním však ČSČK již nedosáhl... Návratem k tradičním aktivitám ČSČK bylo také obnovení domácí ošetrovatelské

péče ČSČK, nově nesoucí jméno Alice, po zakladatelce ČSČK. V roce 1992 zahájila činnost první agentura domácí ošetrovatelské péče, a to při OV ČSČK Kutná Hora. Tyto agentury poskytují zdravotní ošetrovatelskou péči v domácnosti zdravotními sestrami, včetně základní rehabilitace a poskytování ošetrovatelských pomůcek. Nyní tuto službu provozuje již každý čtvrtý oblastní spolek ČČK.

Kromě pokračování činností založených na dobrovolných pečovatelkách se ČSČK v oblasti sociálních aktivit navrátil opět k provozování vlastních zařízení. Ústředí ČČK provozuje celkem čtyři domy určené seniorům, dva z nich jsou dokonce v areálu pražského sídla ČČK. Podstatně větší počet zařízení provozují oblastní spolky ČČK – jedná se o tři desítky zařízení - azylové domy a ubytovny, domy sociální péče, domy poskytující překlennovací bydlení, seniordoprava, odlehčovací služby, pečovatelská služba, gerontocentra, terénní služba pro osoby ohrožené domácím násilím apod.

Jednou z výukových norem ČČK se stává kurz Rozumíme si, pomáháme si, který připravuje zájemce z nejrůznějších institucí či firem k jednání s osobami majícími některý smyslový, tělesný či mentální handicap.

V této oblasti se ČČK dokázal plně vrátit k tradicím ČSČK z dob před druhou světovou válkou a krátce po ní. Důležitější však je, že dokázal reagovat na různorodé potřeby sociálních aktivit v regionech, kde působí.

ČSČK a ČČK pokračuje i v nikdy nepřerušované tradici zahraničních pomoci. První polistopadovou zahraniční pomocí byla pomoc Rumunsku zasaženému nepokoji při změně režimu. Aktuálně poskytujeme nejvíce pomoci na Ukrajinu a do Sýrie, zaměřujeme se na zvýšení dostupnosti zdravotní péče. Našimi partnery jsou vždy národní společnosti Červeného kříže či půlměsíce dané země. Máme tak zajištěnu znalost potřeb i místních podmínek, což činí naši pomoc efektivní.

Od vzniku ČSČK uplynulo již celé století. Po celou tuto dobu jsme se snažili zachovat věrnost našemu poslání – pomáhat klidem v nouzi. Jak se nám to dařilo či daří – to musí posoudit příjemci naší pomoci a služeb. Věříme, že poznali „Sílu humanitu“.

Pokud máte zájem o knihu *Století s Červeným křížem*, informujte se na e-mailu 100@cervenkykruz.eu

Doc. Dr. Marek Jukl, prezident ČČK ■

AKTUALITY - INFORMACE

Očkování proti Covid-19 je důležité. ČČK pomáhá

Na prahu roku 2021 je situace nejen v naší zemi vážná. Pozitivní je existence vakcíny proti Covid-19 a rozvíjející se **očkovaní**. **To je další významná zbraň z arzenálu** proticovidových opatření – čím více lidí bude očkováno, tím bude mít virus menší šanci se v populaci šířit – chráníme nejen

Domov seniorů - zdravotnice ČČK se chystá očkovat

sebe, ale i druhé. Mezinárodní federace ČK&ČP podporuje co nejširší vakcinaci. I ČČK vyzývá, aby se občané neváhali zaregistrovat do systému očkovaní proti Covid-19.

ČČK je také aktivní – od 11.ledna se zapojil do očkovaní, a to seniorů v různých zařízeních sociálních služeb. Jen za první týden týmy OS ČČK Olomouc a Praha 1 přispěly k naočkování tisícovky nejzranitelnějších spoluobčanů.

Pandemii ale nezvládneme bez dodržování protiepidemických opatření – jsou stále stejná: **3R+V**, tj. nošení roušek všude tam, kde jsou další lidé – pravidelné a pečlivé mytí či dezinfekce rukou – udržování rozestupů od druhých, „nedružení se“ – pravidelné a účinné větrání uzavřených prostor. Tyto jednoduché zásady jsou neúčinnějším známým postupem k přerušení řetězce šíření nákazy. Opět chráníme nejen sebe, ale i lidi ve svém okolí a naopak – jejich nedodržováním je ohrožujeme. Nevěřme dezinformacím, které prezident Federace ČK&ČP F. Rocca označil za další pandemii. **Naočkujme se a dodržujme protiepidemická opatření!**

Naše pomoc opět dorazila do Sýrie

O humanitárním problémech vyvolaných ozbrojeným konfliktem v Sýrii již není příliš slyšet, potřeba pomoci však trvá a bude trvat ještě dlouhou dobu. Dne 21. 12. 2020 proto byla v Damašku předána Syrskému arabskému červenému půlměsíci (SARC) další naše pomoc, která navazuje na zásilky předchozí, s nimiž ČČK započal již v roce 2016. I tato pomoc je určena ke zvýšení dostupnosti zdravotní péče lidem v Sýrii. Obsahuje 18 zdravotnických přístrojů důležitých pro diagnos-

Při předání pomoci K. Hboubatimu, prezidentu SARC, byla přítomna i velvyslankyně ČR E. Filipi

tiku i léčbu o celkové hmotnosti 750 kg a hodnotě 4,75 milionu Kč. Jsou jimi stacionární i přenosné ultrazvukové přístroje, bronchoskop, kolonoskop, pulsní oxymetry s dětským senzorem, AED a defibrilátory.

ČČK partnerem iniciativy skupiny Prima - Sestřičky sestřičkám

Skupina Prima v rámci projektu Prima SVĚT za podpory protagonistů ze seriálu

Sestřičky, České asociace sester a *Českého červeného kříže* založila iniciativu *Sestřičky sestřičkám*. Cílem této iniciativy je finančně podpořit sestry, které ve vybraných nemocnicích pečují o covid-19 pozitivní pacienty, přiblížit veřejnosti jejich práci a především poděkovat jim za jejich náročnou pracovní nasazení, díky kterému se daří poskytovat pacientům v nemocnicích tolik potřebnou péči.

Spustili jsme nové stránky ČČK

V prosinci 2020 jsme spustili nové webové stránky www.cervenykruz.eu (dosavadní najdete na adrese www.puvodni.cervenykruz.eu, nejsou již aktualizovány). Věříme, že s novými stránkami budete spokojeni, archiv Novin Červeného kříže najdete samozřejmě i na nich.

Albert daroval Českému červenému kříži přes 400 dárkových karet

Dárkovou kartou poděkovala společnosti *Albert Česká republika, s.r.o.*, stovkám zaměstnanců oblastních spolků ČČK, kteří

pracují v sociálních zařízeních a sociálních a zdravotních službách. Pro naše zaměstnance byl tento dárek příjemným předvánočním překvapením.

Připravili: doc. M. Jukl, Úřad ČČK ■

TELEGRAFICKY ZE SVĚTA ČERVENÉHO KŘÍŽE

- 18. 01. 2021 - **Indonésie:** Další sanitky a zdravotnické vrtulníky Indonéského ČK přijíždějí/přilétají, aby pomohli obětem silného zemětřesení, které zasáhlo 15.1.2021 indonéské Západní Sulawesi. Do zasažených oblastí se právě dostává kritická pomoc, včetně stanů aj. přístřešků, přikrývek, potravin, bezpečné vody, protože >19.000 lidí je bez přístřeší. Již od 15. ledna jsou na místě vyhledávací a záchranné týmy ČK. Přijelo též 10 cisteren ČK s pitnou vodou. Do oblasti přijel též tým MF ČK&ČP. Federace financuje pomoc 20.000 přímo zasaženým, zejm. dětem, těhotným, vč. prevence před covid-19.

- 06. 01. 2021 - **Gaza:** Krize dodávek elektřiny v Gaze trvá. Lidé mají proud jen 10-12 h denně. Ohrožena jsou i zdravotnická zařízení včetně dětí v inkubátorech.
- 01. 01. 2021 - **Jemen:** Při explozi a střelbě na letišti v Adenu, k níž došlo krátce po přistání letadla s novou jemenskou mezinárodně uznanou vládou, zahynuli 3 příslušníci MVČK, kteří spolu s dalšími 8 pracovníky ČK a dalšími civilisty se nacházeli na letišti.

- 30. 12. 2020 - **Chorvatsko:** 29. prosince zasáhlo Chorvatsko silné zemětřesení, stovky lidí muselo být evakuováno, desítky byly zraněny a 7 lidí zahynulo. Do středního Chorvatska ihned vyslal Chorvatský ČK >100 členů záchranných týmů, kteří zahájili pomoc při evakuaci, rozdělují potraviny a další potřeby a poskytují zdravotní a psychosociální pomoc. ČČK vyhlásil finanční sbírku.

- 29. 12. 2020 - **Sýrie:** Syrský ČP za podpory MVČK opravil vodárenskou věž a zařízení jedné z vodáren v Aleppu. Byly opraveny také elektroinstalace a instalováno 5 nových čerpadel. Přístup k nezávadné pitné vodě tak opět získalo 25.000 obyvatel. Granty na osivo v Daraa 4.500 zemědělců.

- 21. 12. 2020 - **ČR:** Podle nedávné výroční zprávy Vojenského zpravodajství se svět nachází v přípravné fázi globálního konfliktu. Jaký význam má v této souvislosti mezinárodní humanitární právo? Bude respektováno? Loni některé státy sice odmítly vytvoření fóra, které se mělo dodržováním MHP zabývat, naproti tomu ale i ony spolu s ostatními státy jednoznačně deklarovaly závazek respektovat MHP (více v Úhlu *pohledu* prezidenta ČČK v Lidových novinách).
- 18. 12. 2020 - **Fidži:** Rozsáhlé škody způsobené cyklonem Yasa hlášeny z Fidži. Cyklon dosáhl rychlosti až 345 km/h. Týmy ČK Fidži podle jeho generální tajemnice I. Rokotunidaou zjistily zničené domy i úrodu, široké spektrum útrap v zasažených oblastech. Poskytují zde první pomoc, humanitární pomoc, podílejí se na evakuaci, rozdělují potraviny a další potřeby a podávají zprávy ústředí o rozsahu potřeb.
- 10. 12. 2020 - **Ženeva/N. York:** Mezinárodní federace ČK&ČP jednoznačně podporuje očkování proti Covid-19, jako prostředek ke zvládnutí pandemie této nemoci. Národní společnosti ČK a ČP jsou připraveny pomoci vládám při boji s dezinformacemi, které brání účinnosti očkovací kampaně. Uvedl to prezident Federace F. Rocca na půdě OSN.

- 07. 12. 2020 - **Ženeva:** 25 let Právní poradní služby Červeného kříže. MVČK je státy pověřen pracovat pro porozumění a věrnou aplikaci MHP. K posílení tohoto poslání přijali členové Mezinárodní konference ČK 7.12.1995, včetně vlád zemí - smluv-

ních stran Ženevských úmluv, rezoluce č.1, která pověřuje MVČK „posílit jeho kapacitu k poskytování poradenské služby státům v jejich úsilí implementovat a šířit MHP“. K jejímu naplnění tak MVČK před čtvrtstoletím ustavil Právní poradní službu MVČK, do které koncentroval své aktivity na tomto poli, a která je od té doby ve stálém kontaktu se všemi státy i více než 90 % nestátních ozbrojených skupin ve světě.

- 26. 11. 2020 - **Sýrie/N. York:** Generální tajemník Syrského ČP K. Erksoussi měl brífink se členy RB OSN o vlivu sankcí a restriktivních opatření uvalených na Sýrii na humanitární operace.

V té době vyrazila na cestu do Sýrie další z humanitárních pomoci ČČK.

Připravil: Doc. Dr. Marek Jukl,
prezident ČČK ■

Z ČINNOSTI KOLEKTIVNÍCH ČLENŮ ČČK

Do Obřího dolu v teniskách? Nikdy!

Krkonoše, 19. ledna 2021 – Ani nejvyššímu pohoří v ČR se nevyhýbají případy, kdy do extrémního terénu vyrazí turisté jen v teniskách a tepláčkách, HS je pak musí zachraňovat.

Dvojice mladých lidí se takto vydala v sobotu odpoledne z Pece na Sněžku. Porušili prakticky všechna nepsaná pravidla a doporučené postupy, které se jen porušit dají. „Na cestu se vydali pozdě odpoledne, byli špatně obuti i oblečení, neměli s sebou suché náhradní věci ani čelovku či baterku. Vybrali si cestu přes Obří důl pro skialpinisty, nikoliv pro pěší, na své cestě přetnuli lavinový svah a v mobilu neměli aplikaci Záchranka,“ uvedl k sobotnímu

případu Pavel Jirsa, náčelník Horské služby Krkonoše.

Následná záchrana páru byla velice náročná, mimo jiné proto, že udali jak Policii ČR, kterou kontaktovali v sedm večer, tak Horské službě špatně místo, kde se nacházejí. Naštěstí se dvojice zastavila u „špičatého kamene“ s modrou turistickou značkou, který Horské službě už desetiletí slouží jako orientační bod.

I tak ale po nich pátraly dva záchranářské týmy, jeden horem od Luční boudy, další postupoval nahoru Obřím dolem, nejdřív na terénní technice, pak na skialpech. „Když je naši členové našli, byli oba silně podchlazení a naprosto vyčerpaní.

Zmrzlo jim i pití, které měli s sebou. Takže jsme jim okamžitě poskytli tepelný komfort, náhradní oblečení, nápoj i energetické bonbóny na vzpruhu organismu,“ popsal nalezení hazardérů Wolfgang Berger, zasahující člen HS Krkonoše s tím, že pak ale ještě následoval transport velmi těžkým terénem.

„Je opravdu neobvyklé, aby nejen v Krkonoších, ale vlastně ve všech oblastech, najednou vyrazilo do hor takové množství lidí, kteří vůbec nevědí, jak se obléct a co dělat v extrémních podmínkách,“ komentoval dění na horách Pavel Jirsa. Dodal, že chápe snahu vyrazit v době nouzového stavu do přírody, ale ne bez znalostí, jak se v zimních horách pohybovat. Je zkrátka nutné, aby všichni dbali zásad bezpečného pohybu v horách.

Radek Zeman, tiskový servis HSČR ■

OKÉNKO DO DĚTSKÉ ODBORNÉ LÉČEBNY V BUKOVANECH

Pojďte se s námi poohlédnout za rokem 2020

Rok 2020, vzhledem k omezením Covidu – 19, nebyl pro děti na léčení, jejich rodiče ani pro naše zaměstnance vůbec jednoduchý. Střídala se období s různými opatřeními i omezením, na které jsme nebyli zvyklí. Zvláště pak děti, které prožívaly toto období v léčebně bez doprovodu. Nejenom že se učily zvládnout odloučení od rodičů, ale také musely přijmout i omezený kontakt s blízkými pouze prostřednictvím telefonu. Další nová situace, která na ně čekala, byla distanční výuka. Na jejím začátku, kdy nemusely do školy, ji braly jako prázdniny, a naopak z ní měly radost. Ale postupem času si samy uvědomovaly, že jim škola chybí, protože zvládat učivo tzv. na dálku není vůbec

jednoduché. Také přiznávaly, že potřebují mít nad sebou dohled učitele, aby jim nejenom učivo vysvětlil, ale také protože nejsou ještě schopné zodpovědnosti, aby se samy dobrovolně doporučené učily.

I toto období jsme v naší léčebně zvládli velice dobře, díky kvalifikovanému personálu, který byl dětem oporou, učitelem, ale i je dokázal vyslechnout, poradit a uklidnit.

Další omezení, která musela dětská léčebna řešit, byla náplň volného času dětí i jejich doprovodu. Programy, které jsme každoročně pořádali a měly u dětí úspěch, byly díky koronaviru zakázány, takže jsme jim nemohli pobyt zpestřit ani divadly, celodenními výlety, edukačními programy

a podobně. I muzea, kina, zábavní centra, plavecké stadiony a další nemohly svoji činnost provozovat. Navíc byl omezen pohyb všech pacientů i jejich doprovodu pouze na areál léčebny, v té době ale tolik potřebný, aby ochránil malé pacienty před nákazou. I zaměstnanci léčebny museli

>>>

dodržovat přísná hygienická pravidla, která tato doba vyžadovala.

Volno-časové aktivity jsme zvládli zajistit vlastními silami a jsem přesvědčená, že úspěšně. Pravidelně jsme nabízeli různé činnosti například **kurzy keramiky** nejenom pro děti, ale i dospělé, které nejmenší pacienty doprovázeli a převážná většina si vyzkoušela práci s hlínou zcela poprvé. Sami dospělí byli svojí kreativitou i výsledkem překvapení. **Ruční šití polštářků i tašek** s vlastnoručně namalovanými motivy. Kreativní činnosti **stříháme, lepíme kreslíme**, kde si děti vyráběly různé výrobky z papíru – draky, větrníky apod., činnost je zaměřena hlavně na rozvoj jemné motoriky dětí, která je poslední dobou tolik potřebná. Také výroba **glycerinových mýdel** děti bavila, jedná se o kreativní činnost, kde si samy rozhodují o jeho vzhledu, tvaru i vůni. Tato činnost byla velice oblíbená i u jejich doprovodů. Mezi další aktivity patřilo **focení** v areálu léčebny, zde si poté děti na fotografie vyráběly **rámečky** podle své fantazie jak z papíru, tak i z keramické hlíny. Na velikonoční svátky jsme upekli a ozdobili perníčky, mazance i jidáše, upletli si pomlázky, namalovali vajíčka a jsme si připomněli velikonoční zvyky a koledy. Oslavili jsme také **Den dětí**. Soutěže, vědomostní kvízy podle věku, chůze na chůdách, diskotéka, sportovní klání a podobně včetně dárečků zkrátka nemohly v tento den chybět. Další akcí byly **Vánoce NaruBY**, zde se mohly zapojit děti i doprovod po celý týden jejího konání. Pekli jsme perníčky, vyráběli keramické ozdoby, připravovali dárečky, papírové řetězy i překvapení pro

zvířátka, učili se koledy a povídali jsme si o vánočních zvycích. Poslední den jsme společně vyzdobili nejenom léčebnu, ale i venkovní areál vánočními ozdobami i světýlky, zkrátka tak, jak jsme o Vánocích doma zvyklí. Hlavní úkol na děti čekal po obědě, kde se tradičně, jak k Vánocům patří, podávala ryba s bramborovým salátem. Každé družstvo si vylosovalo koledu, kterou mělo společně přetextovat a následně zazpívat. Musím říci, že jsme byli překvapení, jak s jakým vtipem se

jim to povedlo. Protože byly děti dlouho v klidu, čekaly na ně sportovní soutěže, závody, diskotéka, dárečky a vyzkoušely si i moderování a zpívání do mikrofonu. Do konce roku jsme připravili ještě další akce např. **malování na kamínky, různá sportovní a soutěžní odpoledne, celodenní výlet do Muzea čokolády**, které si děti užily a mohou na ně vzpomínat.

Rok 2020 jsme úspěšně zvládli. Informace o léčebně, fotografie i videa z akcí můžete shlédnout na našem facebooku: www.facebook.com/DOL.Bukovany

nebo na našich webových stránkách www.lecebna-bukovany.cz.

V loňském roce v době **koronavirové pandemie**, při dodržování stanovených přísných hygienických a protiepidemických opatření, jsme v léčebně nezaznamenali žádný akutní případ tohoto onemocnění. V jednom případě byl hygienickou stanicí vytrasován pacient po kontaktu s nakaženým z domova, který byl bez akutních projevů onemocnění a následně byl propuštěn. Provedené testy, indikované krajskou hygienickou stanicí u všech pacientů, jejich doprovodů i personálu léčebny, byly negativní.

Rádi bychom Vás i letos, v roce 2021, přivítali v Dětské odborné léčebně v Bukovanech. Jsme akreditované zařízení, které poskytuje léčebné pobyty dětem od 1 roku věku do 18 let, pro děti do 6 ti let s možností doprovodu. Léčíme děti s nemocemi dýchacích cest, alergiemi, alergickými chorobami kůže, astmatem, sníženou imunitou i s poruchou výživy s velmi dobrými výsledky.

Kromě léčebných pobytů, které zcela hradí příslušná zdravotní pojišťovna, Vám můžeme nabídnout i ozdravné nebo rekondiční pobyty. Více o léčbě najdete na našich webových stránkách v okénku Z pohledu lékaře. Součástí našeho zařízení je také MŠ i ZŠ, kde se děti vzdělávají, je proto možné pobyt absolvovat celoročně. O děti bez doprovodu se stará tým kvalifikovaných vychovatelů.

Nezapomeňte, že jsme zde pro zdraví Vašich dětí.

Radka Krčmová,
za kolektiv zaměstnanců DOL Bukovany ■

Z ČINNOSTI OS ČČK

OS ČČK Kroměříž předal děkovná a čestná uznání

Konec roku bývá obdobím bilancování a rekapitulace, ale i časem díky. I Oblastní spolek ČČK Kroměříž spojil závěr adventního období s děkováním a předáním děkovných a čestných uznání. Tato uznání byla předána lidem s velkým srdcem, s velkým citem pro obětavou práci a to i nad rámec svých povinností. Je

nám ctí ocenit práci a nasazení těch, kteří pomáhají ostatním, aniž by přemýšleli o své odměně.

Děkovné uznání za osobní přínos a pomoc v „boji“ s nákazou COVID-19 bylo předáno Janě Pšejové, Zdeňku Sedlářovi a Radovanu Stratilovi.

Poděkování s medailí za propagaci a podporu bezplatného dárcovství krve převzali Zdena Hřebačková, Zdenka Gajová, Jaroslava Doleželová, Xenie Mráčková a Zdeněk Novotný.

Za dlouhodobou dobrovolnickou a nezištnou činnost v ČČK bylo navrženo za místní skupiny ČČK a uděleno čestné uznání za MS Žalkovice – Marii Bajarové, Květoslavě

Burešové, Lence Kubové, Antonínu Vymětalovi,

za MS Jarohněvice - Jarmile Kučerové, Michaela Chocholaté, Elišce Kostkové, Jarmile Zakravačové, Zdeňce Konečné,

za MS Břest – Stanislavě Hrabalové, Ludmile Navrátilové, Věře Zemánkové, Marii Filínové, Magdaleně Kolářové,

za MS Lutopecny – Blaženě Stoklasové, Lucii Lízalové, Jaroslavě Doležalové, Anežce Dostálové, Františce Pavlíkové,

za MS Nítkovice – Aleně Vojáčkové, Ludmile Žižlavské, Štefánii Munclingerové,

za MS Holešov – Olze Rypkové, Marii Rafajové, Věře Pašuthové, Pavlu Šlechtovi, za MS Kroměříž – Zdeňku Vopičkovi, Zdeň Melichárkové, Haně Jelínkové.

Ing. Hana Komínková,
OS ČČK Kroměříž ■

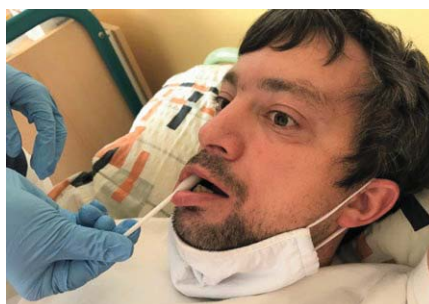
Dvanáct hodin denně stále se stejnými lidmi

Vendula Prousková z Plavů na Jablonce si v době nouzového stavu sáhla s kolegy u Českého červeného kříže Jablonce na dno. Ale dobrý tým se navzájem podporoval a nelehkou činnost zvládli se ctí. Hejtman Martin Půta ji za to odměnil Záslužnou medailí IZS Libereckého kraje II. Stupně.

Vendula Prousková se během pandemie stala hlavní koordinátorkou všech členů Českého červeného kříže v regionu i zapojených členů ostatních organizací (Vodní záchranná služba, skauti, Systema Liberec), zajišťovala bezproblémový chod všech těchto součástí, komunikovala. Vyjma nedělí odsloužila během koronavirové krize za 10 týdnů více jak 600 hodin. Byla hlavní pomocnou rukou při řízení

dobrocentra v Jablonci i Semilech a pomocná duše krizového callcentra v Jablonci nad Nisou.

„Nejvíce náročné byly počátky. Všechno rozjet a zkoordinovat. Sledovat předpisy. Distancovala jsem se i od rodiny, abych je náhodou nenakazila,“ vzpomíná věčně usměvavá „Wendy“. Za normálních okolností studuje bezpečnostní management, pomáhá v rodinné firmě s ubytováním, ale umí se ohánět i v autoservisu, osedlá si motorku, drží jako zdravotník službu při sportovních podnicích a kulturních akcích, vede děti v příměstském táboře, vyráží do přírody se psem. Hodně na jednu dívku? Omyl. Baví ji „maskérina“ a je v tom velmi dobrá. I tady se musí sledovat noviny a hlavně trénovat kreativitu, aby namaskovaná zranění byla co nejvěrohodnější.

Jabloncký červený kříž je jejím druhým domovem už osm let. Práce při koronavirové pandemii byla ale bezesporu pro Vendulu i přínosem. „Uvědomili jsme si mezeru mezi zdravotnickým a sociálním systémem. Zaměřili jsme se na mezírku,

kdy lidé nespádají ani do zdravotnického, ani do sociálního systému pomoci, ale i tak mají problém dojít si na nákup nebo si vyzvednout léky, a to nejen při pandemii, ale i v běžném režimu,“ podotýká Vendula. Z toho důvodu chce, aby služba pro seniory fungovala i nadále,“ vysvětlila v článku pro dobrovolnické centrum.

*Lenka Klimentová,
OS ČČK Jablonce nad Nisou ■*

Neznámá historie

Určitě si někteří z vás někdy všimli kamenných desek, které jsou umístěny před některými domy v historické části Karlových Varů, například při procházce kolonád směrem ke Grandhotelu Pupp. Na jednom z nich si lze přečíst, že dům, který byl založen roku

1771, nese název Červeného kříže. Tento fakt nás zaujal a budeme se věnovat pátrání po původu a významu budovy, k čemuž využijeme Státní okresní archiv Karlovy Vary.

*Věra Sládková, DiS.,
ředitelka Ú OS ČČK Karlovy Vary ■*

Netradiční průběh loňského roku

Jsme na začátku roku, připravujeme se na Valné hromady v místních skupinách, kde bychom měli podat zprávu, jak se nám podařilo vytyčený plán činnosti zrealizovat. Všichni již ale vědí, že nepodařilo. Neseptávali jsme se na různých plánovaných akcích, výletech, školeních atd., dokonce i zdravotnických asistencí, dozorů bylo poskrovnu. Samozřejmě toto způsobilo značnou finanční ztrátu nejen u místních skupin, ale samozřejmě celého Oblastního spolku a jen velice těžce, s ohledem na nejistý vývin pandemie Covidu – 19, se budeme z této skutečnosti vzpamatovávat.

Na Valných hromadách však budeme chválit a děkovat všem, kteří se pandemie nezalekli a přizpůsobili svou činnost vzniklé situaci. Na Oblastním spolku ČČK Karviná byl jmenován Krizový štáb, který v místních skupinách koordinoval šití

roušek, zajišťování nákupů a donášky léků osamělým seniorům a lidem v karanténě, provádění osvěty. Bez přerušení pokračovala služba Senior doprava ČČK, a v Českém Těšíně zařízení sociální péče pro seniory Gerontocentrum ČČK pod vedením paní ředitelky PhDr., Bc. Kateřiny Kneifel.

Další aktivity, jako kroužky mladých zdravotníků či návštěvy seniorů se konaly s přestávkami, dle momentálních vládních opatření. O prázdninách se podařilo zajistit zdravotní dozory a školení první pomoci na několika sportovních akcích, příměstských táborech a letním táboře ČČK.

Ano, nesplnili jsme na Valných hromadách schválené plány činnosti, ale rozhodně se nemáme za co stydět, právě naopak. Dokázali jsme rychle reagovat, přizpůsobit se, neváhat s pomocí, kde je potřeba jako správní „červenokřížáci“. Všechny tyto

činnosti byly vykonávány za velké podpory Ú OS ČČK Karviná pod vedením pana ředitele Oldřicha Gbelce. Ten se také postaral před Vánoci o malé poděkování neaktivnějším členům a dobrovolníkům, o které poprosil sponzory. Základem dárku byla vánočka, vitamíny, děkovný list se slovy uznání a další drobnosti.

Dovolují si tímto, poděkovat všem, kteří se nebáli a jakkoliv zapojili do všech druhů pomoci, kteří dokázali, že Červený kříž je pro ně srdeční, vysoce lidskou záležitostí. Zvláště bych rád poděkoval, řediteli ÚOS panu Oldřichu Gbelcovi, paní ředitelce Gerontocentra PhDr., Bc. Kateřině Kneifel, paní referentce ÚOS Jarmile Bulejkové, všem zaměstnancům, členům a dobrovolníkům ČČK za jejich vytrvalé nasazení a lidský postoj v nelehké době.

*Luděk Rechberg,
předseda OVR OS ČČK Karviná ■*

Akce Krabice od bot

Vánoce jsou krásné období, kdy si lidé pomáhají a dělají druhým radost. V předvánočním čase jsme se rozhodli vykouzlit úsměv naotech těch nejdůležitějších - dětem. Zapojili jsme do akce s názvem Krabice od bot. Vyzvali jsme všechny laskavé duše, aby si zvolily pohlaví a věkovou kategorii dítěte, kterému by chtěly zpříjemnit Vánoce, vybraly pro něj dárek, který uložily do krabice od bot a zabalily, a následně ho donesly k nám do OS ČČK Karlovy Vary. My jsme nakonec dárky roztřídili a rozdali sociálně znevýhodněným dětem, které neměly takové štěstí, aby mohly prožít bohatého ježíška.

Chtěli bychom poděkovat každému, kdo se na akci podílel a pomohl tak vytvořit krásné Vánoce.

*Věra Sládková, DiS.,
ředitelka Ú OS ČČK K. Vary*

Potravinová sbírka 2020

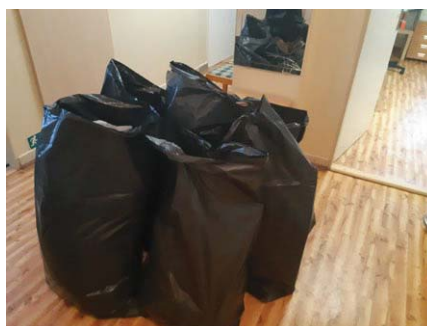
Karlovarský Červený kříž se fyzicky zúčastnil podzimní potravinové sbírky 2020, přispěl i nákupem trvanlivých potravin a drogerie. Potravinová sbírka pomůže před Vánoci v domácnostech osamělých seniorů, matek samoživitelek či v azylových domech.

*Věra Sládková, DiS.,
ředitelka Ú OS ČČK Karlovy Vary*

Ošacení osob v ubytovně "Karkulka" v Horním Slavkově

Nové ohnisko koronavirové nákazy zjistili 8. prosince 2020 hygienici v Karlovarském kraji, konkrétně v ubytovně „U Karkulky“ v Horním Slavkově. V ubytovně pobývá v současnosti 55 lidí, z toho u 29 byla prokázána pozitivita na COVID-19. Ubytování zůstali bez potřebných služeb, přestože polovina z nich je ze zdravotních důvodů závislá na péči druhých. Těmto osobám karlovarský Červený kříž poskytl materiální pomoc formou ošacení, kterou převzali pracovníci sociálního odboru KÚ KK a zajistili odvoz na ubytovnu.

Ošacovací středisko je určené sociálně potřebným občanům, kteří se ocitli v nelehké životní situaci.

*Věra Sládková, DiS.,
ředitelka Ú OS ČČK K. Vary*

Senior doprava

Již od roku 2013 provozuje OS ČČK Karviná Senior dopravu. Jedná se o přepravní službu, která je určena pro senio-

ry a osoby tělesně znevýhodněné. Senior doprava je provozována ve městech Orlová, Havířov a Český Těšín. Díky dobré spolupráci jsme v roce 2020 získali v Havířově nové vozidlo Taxík Maxík, čímž

nabízíme klientům větší komfort a také došlo ke snížení nákladů na servis ojetých vozidel. Taxík Maxík je nově provozován také v Orlově, kde jsme 4. ledna převzali tento nový vůz. Rozšířila se tím naše vozová flotila a Taxík Maxík již jezdí ve dvou městech (Havířov, Orlová) s rozšířením pro obce Doubrava a Petřvald. Toto vozidlo městu darovala Nadace Charty 77 ve spolupráci s lékárnami Doktor Max. Město Orlová nám jej následně svěřilo do užívání. Nadace Charty 77 našemu OS poskytla také finanční dar 150.000,-Kč na pokrytí nákladů spojených s provozem naší služby. Město Orlová Taxík Maxík dotuje částkou 49.000,-Kč ročně. Jsme rádi, že náš OS může tuto službu provozovat a zacílit tak na seniory, kteří pomoc v mobilitě potřebují, a to především při cestách k lékaři a na úřady.

*Oldřich Gblec,
ředitel Ú OS ČČK Karviná*

Ošacovací středisko v době COVID – 19

Karlovarský Červený kříž během roku poskytuje potřebným materiální pomoc formou ošacení (lidé bezplatně dostávají nezbytné ošacení, obuv či základní vybavení do domácnosti), vše pochází z darů spoluobčanů. Tuto pomoc poskytujeme i v době nouzového stavu kvůli COVID – 19 ve zkráceném provozním režimu - každou středu od 9:00 do 12:00 hodin. Pro vstup do šatníku platí přísná hygienická pravidla a zároveň se zde mohou pohybovat maximálně dva návštěvníci, každý je povinen mít zakrytá ústa i nos.

Poskytovanou službu v loňském roce využilo přes 4 000 klientů. Činnost střediska je spolufinancována z prostředků Statutárního města Karlovy Vary.

*Věra Sládková, DiS.,
ředitelka Ú OS ČČK K. Vary*